

Emakume baserritarrek erabakitzekeo eskubidea dutenean haien autoestimua hobetu egiten da”

CAMILA RECALDE, ARGENTINA
ABORTATZEKO ESKUBIDEAREN ALDEKO MEDIKUA

Camila Recalde Argentinako Cordobako nekazari mugimenduko partaidea da, MNCI Somos Tierra koordinadorako kide. Horrez gain, landa eremuko ospitale publiko bateko medikua da eta orain dela gutxi hasi dira abortu legal, publiko eta seguruak bermatzen. Abortatzeko eskubidearen aldeko militantea izanik, borroka nekazari mugimenduan eta medikuntzan nolakoa izan den azaldu digu.

 ESTI REDONDO

Beste herrialde batzuetan abortuaren eztabaida ez da nekazari mugimenduetara heldu, komunitateek duten sentimendu erlijiosoa dela-eta beldur handia dago. Abortuari buruzko eztabaida hasiera ausartu zineten.

Asko kostatu zitzaigun. Lehenengo, militanten bezala indarra hartu behar izan genuen, eztabaida egoki emateko. Mugimenduan, hasieratik, emakumeen sexu eta ugalketa eskubideak bermatzen saiatu gara, baina ez genion horrenbeste arreta jarri ez-ugalketari.

Beldur ginen hiru arrazoiengatik: eztabaida zaila izango zelako, mugimendu mistoa izanik edukiko zituen ondorioengatik, eta momentu horretan adierazpen publikoa egiteak izan zitzaizkeen arriskuengatik.

2015ean Latinoamerikako nekazari mugimenduen koordinakundearen kongresuan Argentinako emakumeen bilera izan genuen. Bileran hori Feminismo Nekazari eta Herritarraren hauspoa izan zen, eta abortuaren eztabaidan aurrera egiteko momentua. Ez-ugalketarako eskubideak aintzat hartzea eta abortua nekazari mugimenduen agendan sartzea lortu genuen.

Zeintzuk izan dira bidelagunak?

Esan bezala, eztabaida hasiera erabaki bai, baina oraindik beldur ginen. Zorionez, urte horretan hasi zen ‘olatu berdea’ [abortu legal, publiko eta seguruaren aldeko mobilizazioak]. Eztabaida publikoa bihurtu zen, maila guztietan. Eskubideen aldeko eztabaida zen: abortatzeko modu

seguruak eskura izatea, bere kabuz edo abortua gaizki egiteagatik osasuna arriskuan ez jartzeko alor publikoaren bidez egin ahal izatea... Eztabaida orokorrak asko lagundu zuen.

Batzuetan feminista urbanoen presioa sentitu zenuten.

Komunitateetara ez da hirietan dagoen informazio guztia heltzen, baina halere eztabaida hor zegoen, eta borroka handia koloreen artean. Batzuk abortatzeko eskubidearen alde, berdearekin, besteak urdinarekin [beraien buruari ‘bizitzaren aldekoak’ deitzen diete eta mugimendu feministak eskubideen aurkakotzat ditu]. Gure bileretan gaia lantzen hasi ginen, eta hirietako feministek abortuaren aldeko adierazpena egiteko eskatzen ziguten, presio handia egiten ziguten, eta ez zuten ulertzen landa eremuko mugimendu misto batentzat egoera zaila zela, eta denbora behar genuela. Orduan ez genuen publikoki iritzirik eman nahi, baina landa eremuan abortatzeko eskubidea bermatzeko pausoak eman genituen.

Gauza oso politak gertatu zitzaizkigun prozesu horretan. Martxoak 8ko martxara joan nintzen baserritar talde

batekin, eta nik ez nekien zapi berdea jantzi edo ez... Halako batean baserritarrek beraiek agertu ziren zapiekien eta mugimenduko pankarta aurrean kokatu zituzten. Oso hunkigarria izan zen, eta batzuetan gure tabuak baserritarrenak baino indartsuagoak direla sentitu nuen.

Aipatu duzu kontraesanak sortu zirela mugimenduan.

Talde mistoa izanik, emakumeekin lotutako eskubide prozesuetan beti gara motelagoak. Kasu honetan, eztabaida emakumeen artean eman genuen eta gizonzkoek onartu behar izan dute. Gure erabakitze eskubidea denez, gure artean eztabaidatu genuen.

Lehen ere aipatu dut, hirian dena dago gertuago: informazioa, abortu kasuak, mediku zerbitzuak, talde militanteak... Komunitateetan, jende gutxi izanik, ezkutatzeko joera handiagoa dago. Baina bestalde, komunitate batzuek oso natural bizi dute, ez dute gatazka etikorik bizi, betidanik mendiko landareei esker abortatu izan dute. Halere, ezkutuak ikusaraztea lortu da, emakumeen jakintzarekin lotutako informazio gordea ateratzea.

Erresistentziak ere izan dira.

Emakume baserritarren artean, erlijioarekin lotutako erresistentziak izan dira; katolikoekin, eta bereziki, ebanjelikoekin. Elizek lan handia egin dute eta beraien diskurtsoa ez da kontrajartzen erraza, fedean eta dogma moraletan oinarritzen delako. Oso zaila izan da fundamentalismo erlijiosotik atera eta abortua eskubide bezala lantzea. Aldiz, mugimenduan denbora asko daramaten emakumeentzat eta alaba nerabeak dituztenentzat oso erraza izan da.

Medikua zara. Osasungintzan ere pausoak eman dira azken urteetan.

Medikuntzan ere badira erabakitze eskubidearen aldeko taldeak. Eztabaida pil-pilean zegoenean, 'eskubideen aurkakoek' esaten zituzten gauza askok oinarri zientifikorik ez zutela eta argudio moralak besterik ez zirela ikusarazi genuen.

Horregatik, 1918ko legeak abortua bortxaketa eta hiltzeko arriskua egonez gero legala dela berretsita, abortatzeko balio duen Misoprostol medizina erostea eta eskura izatea bermatzen hasi ginen. Orain 'osasunari' buruz hitz egiten dugunean, osasun integralaz ari gara, eta horrek aukera asko zabaltzen ditu. Osasuna ez da gaixotasun falta, baizik eta gorpu-

CORDOBAKO NEKAZARI MUGIMENDUAK UTZIZA

CAMILA RECALDE: "Hiritako feministek abortuaren aldeko adierazpena egiteko eskatzen ziguten, presio handia egiten ziguten, eta ez zuten ulertzen landa eremuko mugimendu misto batentzat egoera zaila zela, eta denbora behar genuela".

tzaren eta gizartearen ongizatea.

Abortu seguruak egiteko bidean, oso garrantzitsua izan da lehen errezetarekin [aseguru mediku erdi pribatua] bakarrik erosten zen medikamentua orain estatuak ordaintzea eta banatzea. Oso garestia da eta batzuk ezin zuten tratamendu osoa erosi.

Orain, profesional batek legalizatuta dauden abortu horiek oztopatzen badi-tu, delitua da. Ospitaleek eskubidea bermatu behar dute, eta egiten ez badute, emakumeek salatu dezakete eta osasun sistema nazionalak erantzukizunak eskatuko ditu.

Baina oraindik falta da...

Legalia zena bermatzen hasi gara, aurrerapauso handia da. Abortua askoz seguruagoa da orain. Baina oraindik ez daukagu borondatezko abortua egiteko eskubiderik, hau da, bi egoeratan baino ezin da abortatu: bortxaketa izan bada edo emakumaren osasuna arriskuan badago.

Zuen borroka landa eremuan abortatzeko eskubidea bermatzea da.

Osasun sistema orokorrak diseinatzen direnean ez da landa eremua aintzat hartzen. Oraindik ere, abortua bermatzen ez duten ospitaleak daude, batzuetan inor ez dago prest abortua egiteko, medika-

mentua eskatzea zaila izaten da... Dena hiritik dator, eta abortu kasuetan arintasuna funtsezkoa da, eskaera hirira heldu orduko, handik medikamentua ekarri orduko... Batzuetan denborarekin jolasean gabilta.

Gure departamenduan, Cruz del Ejen, udal ospitale batean hasi ginen egiten, hango mediku bati esker. Beste herri batzuetan ere bere bidez egiten genuen, baina orain dela gutxi eskualdeko ospitalean hasi gara. Aurrerapauso handia izan da. Denbora gutxi daramagu eta oraindik oztopoak ditugu, besteak beste emakumeek ez dute aukera ezagutzen. Halere, ospitaleak zeuzkan lehenengo hiru tratamenduak lau egunetan erabili genituen.

Zer esan nahi du emakume baserritarrentzat?

Beraien bizi kalitatea hobetu dela uste dut, erabakitze gai izateak askatasuna ematen du. Autonomian eta autoestimuan hobekuntzak daude erabakitze eskubidea dagoenean. Guregan pentsatzeko ate berria irekitzea da.

Sexu heziketa integralean aurrerapausoak eman behar ditugu, abortatu aurretik ere, baserritarrek beste hainbat pauso eta erabaki hartzeko gai izateko. Abortatzeko erabakia azkena da, aurretik dauden beste erabakiak ere ziurtatu behar ditugu. ●